

Torsdag, 11. oktober 2018

Statsbudsjettet 2019, Prop. 1 S (2018-2019)

I hovedsak viderefører regjeringen de satsningene som er opparbeidet gjennom forrige Stortingsperiode. For å svare ut ambisjonene regjeringen selv har satt seg gjennom strategier og planer, savner vi likevel tydelige prioriteringer.

Norsk psykologforening viser til regjeringens strategi for god psykisk helse, «Mestre hele livet», som ble lagt frem i fjor sommer, og den varslede opptrappingsplanen for barn og unges psykiske helse. Ambisjonene er gode og bør følges opp gjennom Stortingsperioden. Selv om enkelte tiltak kan tilskrives planene, uteblir etter Psykologforeningens oppfatning en tydelig startpakke.

Psykologforeningen trekke frem rekrutteringstilskuddet for å ansette psykologer i kommunene som positivt. Forslaget setter kommunene i stand til å innfri lovkravet innen 2020. Nå starter arbeidet med å hjelpe kommunene til å skape attraktive og formålstjenlige arbeidsplasser, slik at flest mulig kan få bedre tjenester der de bor. Helsetjenestene må ivareta fysisk og psykisk helse som en helhet dersom vi skal lykkes i å fremme livsmestring og forebygge sykdommer. Det er blant annet en overhyppighet av psykiske vansker hos personer med langvarige somatiske plager. Psykologer, leger, sykepleiere og andre må samarbeide om dette.

Norsk psykologforening foreslår følgende tiltak:

Kap 761-769, kommunale tjenester

Norsk psykologforening mener forebygging og tidlig innsats må være det aller viktigste satsningsområdet innenfor psykisk helse. Det er fordi tidlig innsats nytter. Tidlig hjelp med høy kompetanse, kan forebygge at psykiske utfordringer utvikler seg til noe alvorligere med kostandene det medfører for den enkelte, familien og samfunnet. Forebygging og tidlig innsats bør først og fremst innrettes i de kommunale helsetjenestene – nærmest mulig der folk bor.

Flere kommuner bør etablere flerfaglige lavterskeltjenester flere steder i landet:

- Samordnede kommunale tjenester til barn og unge. Tjenestene må være tverrfaglige og ha blant annet psykolog/psykologspesialist slik at det blir en dør inn for barn og unge og familier, en telefon unna for barnehager, skoler og andre viktige aktører i barn og unges liv.

- Utvikle samarbeid mellom leger, psykologer og psykisk helsetjeneste fordi psykisk og fysisk helse henger uløselig sammen.
- Styrke tilbudet for eldres psykiske helse slik at også de over 65 år får tilgang på psykologkompetanse.

Kap 732-737, spesialisthelsetjenesten

- Kostnadsvekst i somatikken er fem ganger høyere enn i psykisk helsevern. I psykisk helsevern er veksten betydelig mindre og innen rusbehandling har veksten stagnert. Det må stilles strengere krav til helseforetakene om konkrete planer for realiseringen av den gjylne regel.
- Sørge for at regionale helseforetak får finansiering til innføring av pakkeforløp for rus og psykisk helse. Mange steder vil ressurskrevende kulturendringer og kompetanseløft kreves for vellykket implementering.

Kap 714, folkehelse:

- *Gjennomføre system for måling av livskvalitet og psykisk helse i befolkningen*. Det bør være midler til dette formålet allerede i 2019 for å sikre at samfunnet får et grunnlag for å følge med på befolkningens psykiske helse og livskvalitet, samt evaluere effekt av tiltak som nå iverksettes eksempelvis gjennom Program for folkehelse (2017-2027) i tråd med Helsedirektoratets omtale i strategi for psykisk helse.
- Fortsette satsning for å fremme psykisk helse og livskvalitet, forebygge psykiske lidelser og integrere psykisk helse i øvrig folkehelsearbeid. Det er bra at program for folkehelse foreslås styrket med 10 mill. kroner, men for å nå hele landet bør programmet styrkes ytterligere